

Správa
o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti
Materskej školy, Smetanova 11, Košice
za školský rok 2015/2016

I.

1. Základné identifikačné údaje o škole:

Názov školy (aj čestný názov) a úplná adresa školy:	Materská škola, Smetanova 11, 040 03 Košice
Okres:	Košice IV
Titul, meno a priezvisko riaditeľa školy:	PhDr. Eva Čechová
Telefón:	055/ 6787476
Webová stránka MŠ:	www.ms-smetanova.netkosice.sk
e-mail:	smetanova1@centrum.sk
Zriaďovateľ MŠ:	Mesto Košice, Tr. SNP 48/A, Košice

Vedenie školy

P.č.	Funkcia	Meno a priezvisko	Kontakt
1.	Riaditeľ školy	PhDr. Eva Čechová	0907/900 140
2.	Poverená zastupovaním	Jana Beneová	
3.	Hospodárka školy	Ing. Gabriela Matisová	0918/243 293
4.	Vedúca ŠJ	Mária Mišlejová	0907/900 170

- výchovná starostlivosť : celodenná
- právna subjektivita MŠ: **áno** (1.1.2004)
- elokované pracoviská MŠ: 0

2. Údaje o rade školy a iných poradných orgánoch školy

Údaje o rade školy:

Rada školy pri MŠ Smetanova 11, bola ustanovená v zmysle § 24 zákona NR SR č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po voľbách dňa 19.3.2012 Funkčné obdobie začalo dňom 20.3.2012 na obdobie 4 rokov. Uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach zo dňa 9.2.2015 , č. 35, bola delegovaná do Rady školy Mgr. Šramková Renáta.

6.4.2016 sa konala ustanovujúca schôdza novej Rady školy , ktorej zvolení členovia budú pracovať v nasledujúcom funkčnom období .

Členovia rady školy:

P.č.	Meno a priezvisko	Funkcia:	Zvolený (delegovaný) za:
1.	Beáta Váhovská	predseda	pedagogických zamestnancov
2.	Zuzana Gregová		nepedagogických zamestnancov
3.	Ing.Mgr. Jarmila Hviščová		rodičov
4.	Mgr.Martin Trojčák		rodičov
5.	JUDr. Jaroslav Kaifer		MsZ Košice, poslanec
6.	Mgr. Renáta Šramková		MsZ Košice, poslanec
7.	Mária Sarková		zriaďovateľa

Stručná informácia o činnosti rady školy za školský rok 2015/2016:

- Počet zasadnutí rady školy : 3
- Rada školy sa na svojich zasadnutiach zaoberala vyhodnotením školského rok 2014/2015, školským vzdelávacím programom Dúhový kolotoč a pripravovanými zmenami / Pupala a spol./, ročným plánom MŠ, školským poriadkom MŠ a kritériami na prijímanie detí do MŠ, informáciou o rekonštrukcii budovy z dôvodu rozšírenia kapacity materskej školy a dochádzkou detí do materskej školy v čase prázdnin, ktorá bude prerušená z dôvodu stavebných prác..

Údaje o komisiách a metodických združeniach - poradných orgánoch riaditeľa školy :

- Poradným orgánom riaditeľa školy je pedagogická rada školy , metodické združenie (ďalej MZ).
- Pedagogická rada sa zišla 4 krát podľa plánu práce pedagogických porád , ktorý je prílohou ročného plánu školy. Na poradách sa riešia aktuálne pedagogické a organizačné problémy v zmysle najnovších odborných poznatkov, z metodických podujatí a odborných seminárov. Pedagogickí zamestnanci sú informovaní o kontrolnej a hospitačnej činnosti, prijímajú sa závery a opatrenia. Okrem pedagogických porád aj na stretnutiach triednych učiteľov, ktoré sa konajú približne 2x v mesiaci. Do pilotnej fázy overovania štátneho vzdelávacieho programu sme sa oficiálne nezapojili, ale celý rok sa niesol v kontexte odbornej prípravy, študovania materiálov i pokusov pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti.

MZ sa zišlo 9 krát , informácie boli odovzdávané aj prostredníctvom pedagogických porád. Obsahom stretnutí bolo predovšetkým inovovanie školského vzdelávacieho programu , ktoré si vyžadovalo dôkladnejšiu prípravu. Učiteľky pracovali podľa plánu práce MZ. Za celkovú úroveň metodického združenia bola zodpovedná vedúca MZ Mgr. Velesová Eva, ktorá zvoláva stretnutia a je zodpovedná za ich obsah. Plán MZ je súčasťou ročného plánu školy.

Z aktivít MZ:

20.11.2015- Prosociálny výchovný štýl v materskej škole

17.09.2015- Inovovaný ŠTVP pre materské školy

01.03.2016- Projekt Pátrač Tino spoznáva

28.04.2016- Seminár k Inovovanému ŠTVP pre predprimárne vzdelávanie v materských školách

3. Údaje o deťoch školy za školský rok 2015/2016 (§2 ods.1 písm.b)

	Počet
Celkový počet tried:	4
Počet prijatých detí:	88
Počet 3 - 4 ročných detí:	22 (z toho počet 2- ročných detí: 16)
Počet 3 - 4 ročných detí:	22
Počet 4 – 5 ročných detí:	25 (z toho počet 5-6 - ročných detí: 17)
Počet 5 – 6 ročných detí:	19
Počet rómskych detí:	0 (z toho 5-6 ročných rómskych detí: 0)
Počet prijatých detí v hmotnej núdzi:	2 (z toho 5-6 ročných : 1)
Počet detí končiacich predprimárne vzdelávanie, odchádzajúcich do ZŠ:	17
Počet detí s odkladom školskej dochádzky:	2
Priemerná dochádzka detí za celý školský rok:	64,4 %
Počet nevybavených žiadostí rodičov o prijatie:	38
Počet vydaných rozhodnutí o prijatí :	40

4. Údaje o fyzickom počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu pedagogických zamestnancov školy ku dňu 1.9.2015 (§2 ods. 1 písm. g)

	Počet fyzický	Počet prepočítaný	Pracovný pomer	Kvalifikačné predpoklady
Pedagogickí zamestnanci/ vrátane riaditeľa školy	9	9	9 -TPP	spĺňajú kvalifikačné predpoklady
Asistent školy	0	0	0	
Hospodárka školy	1	1	TPP	
Školníčka, upratovačka	3	3	TPP	
Vedúca ŠJ	1	1	TPP	
Zamestnanci ŠJ (kuchárka, pomocná sila)	2,5	2,5	TPP	

5. Údaje o ďalšom vzdelávaní pedagogických zamestnancov školy (2 od.1 písm. b)

	Názov vzdelávania	počet prihlásených	počet študujúcich	počet absolventov, ktorí ukončili štúdium v šk. roku 2015/16	počet študujúcich, ktorí budú pokračovať v štúdiu aj v šk.roku 2015/16	predpokladaný termín ukončenie štúdia
1.	Adaptačné vzdelávanie	1	0	1	0	
2.	Aktualizačné vzdelávanie	2	0	2	0	
3.	Inovačné vzdelávanie	0	0	0	0	
4.	Špecializačné vzdelávanie	0	0	0	0	
5.	Funkčné vzdelávanie	0	0	0	0	
6.	Kvalifikačné vzdelávanie	0	0	0	0	
7.	Školenia	2		2		

Riaditeľka školy absolvovala funkčné inovačné vzdelávanie pre pedagogických zamestnancov v roku 2014.

Jednorazové podujatie	Počet pedagógov
Gymnastika v MŠ a akrobatické prvky	1
Terapia hrou a poruchy správania	1
Konferencia o šikanovaní	1
Integrácia dieťaťa s poruchami autistického spektra	1
Konferencia „Učiteľ nie je google 2“	2
OMEPE – odborné – poznávací zájazd Chorvátsko 2015	1
OMEPE – Slovenská materská škola a súčasné výzvy pre vzdelávanie detí v ranom detstve	1

6. Údaje o aktivitách a prezentácii školy na verejnosti (§2 od. 1 písm. j)

Aktivity:

prezentácia školy na verejnosti

- vo výraznom prednese – Matica slovenská prezentácia
- súťaž vo výtvarnom prejave „ Najkrajší sen „
„ Moja Materská škola „, práce vystavené v Kulturparku
„ Košice - moje mesto „, 1. miesto
- Vystúpenie detí pri príležitosti otvorenia vernisáže v KULTURPARKU pod záštitou OŠMMK – 28.10

7. Údaje o aktivitách organizovaných MŠ

vnútroškolské

- CVČ -Eko Macík a PC Myška : - 30.09,21.10, 25.11, 27.01, 23.03, 13.04, 11.05
- Knižnica : - 6.10, 14.11,1.03, 26.04
- Turistická vychádzka „ Vyhliadková veža „, Kavečany - 6.10
- Jesenné tvorivé dielne - 20.10
- Čarovný rozprávkový tekvicový večer – 22.10
- Deň materských škôl – 4.11

- Vystúpenie pre starých rodičov – 10.11
- Jesenná brigáda na školskom dvore – 12.11
- Konzultácie s rodičmi – 19.11
- Hudobná rozprávka Uja Ľuba : Kocúr v čižmách – 23.11
- Bábkové divadlo MIKULÁŠ: „Kozliatka a vlk „ - 4.12
- Vianočná besiedka v MŠ – 15.12
- Vianočný koncert detí zo ZUŠ Jantárová– 16.12
- Lyžiarsky výcvik
- Stavanie snehuliakov na školskom dvore
- Stomatologická prevencia v MŠ
- Karneval v MŠ – 4.02
- Návšteva telocvične na ZŠ Gemerská – 29.02
- Spolupráca s CPPPP- PhDr E.Nuberová - 3.03 a 18.03
- Exkurzia do podniku „Kosit“ - 16.03
- Športová hodinka na školskom dvore
- Bábkové divadlo „Janko Hraško a iné hraškoviny „ - 17.03
- Hľadanie veľkonočného vajčička – 22.03
- Školské kolo v prednese poézie a prózy – 30.03
- Hudobná rozprávka Uja Ľuba „ Snehulienka a 7 trpaslíkov „- 5.04
- Exkurzia Botanická záhrada – 25.04
- PALÁRIKOLYMPIÁDA -MŠ Paláriková ,usporiadanej pri príležitosti KOŠICE MESTO ŠPORTU – 27.04
- Deň matiek (vystúpenie detí) a ukážková hodina pre mamičky – 5.05
- Návšteva ZŠ Gemerská ,vyučovací proces v 1.B triede 7.03
- Školské kolo v speve ľudových piesní - 10.05
- 1.ročník Smetanovský beh a pol'ovnícka prednáška ku Dňu otcov – 6.06
- Juniáles na školskom dvore – 13.06
- Rozlúčka so 4.triedou – 16.06
- Fotografovanie na školskom dvore
- Logopedická depistáž
- Výučba anglického jazyka

8. Údaje o projektoch

Škola je zapojená do projektu : Rozšírenie kapacít materských škôl formou rekonštrukcie, vyhlásený MŠ, vedy, výskumu a športu SR.

9. Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou (§2od. 1 písm.k)

Komplexná inšpekcia : október 2009, bez opatrení.

10. Údaje o priestorových a materiálnych podmienkach školy (§2 ods. 1 písm. l)

Materiálno – technické podmienky školy

Budova materskej školy je v prevádzke od roku 1970. Typizovaná, dvojpodlažná budova , jej technický stav nevyhovuje súčasným technickým normám. Postupne dochádza k rekonštrukcii a výmene opotrebovaného zariadenia Stav bol čiastočne vyriešený obnovou

elektrického zariadenia – rozvádzač, elektrické rozvody iba v ŠJ, inštalovanie nového bleskozvodu.

Zapojili sme sa do Výzvy MŠ SR na rozšírenie kapacít materských škôl. V tomto období prebiehajú práce, stavba bola zahájená 13.5.2016. Celý rok sme venovali všetku pozornosť príprave na realizáciu.

V pôvodnom stave sa nachádza kuchyňa – vývarovňa stravy. Je potrebná celková obnova (podlahy pre mokré prostredie, nový obklad). Čiastočne bolo obnovené zariadenie kuchyne: plynový varný kotol, nerezový pracovný stôl, umývačky riadu 2ks. Plánovaná je obnova elektrického výťahu v súvislosti s prevádzkou novovzniknutej triedy.

Triedy sú vkusne a účelovo zariadené variabilným nábytkom, ktorý sa priebežne obnovuje, máme dostatočné množstvo hračiek aj učebných pomôcok.

Súčasťou materskej školy je aj školský dvor, ktorý je priestranný a vybavený príslušným zariadením pre deti predškolského veku. Stromy, kríky a trávnatý porast je pravidelne udržiavaný.

11. Údaje o finančnom a hmotnom zabezpečení výchovno-vzdelávacej činnosti školy (§2 od.1 písm. m).

Finančné a hmotné zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti školy

Prísun dotácie	Suma	Poznámky
Dotácia zo štátneho rozpočtu (111)	19 500 €	Mesto Košice
Príspevky rodičov na čiastočnú úhradu nákladov	10 700 €	

12. Vyhodnotenie koncepcného zámeru rozvoja školy (§2 ods.1 písm. n)

Systémová oblasť

Snahou našej školy je vytvárať viac stimulujúcich podnetov tak, aby boli maximálne podporované individuálne rozvojové možnosti detí. Osobnostne orientovaná edukácia v materskej škole je jednou z ciest optimalizácie rozvoja dieťaťa tak, aby sa cítilo zdravé, šťastné, spokojné a úspešné.

Jednou z nových požiadaviek na vzdelávanie detí predškolského veku je *doplňovať rodinnú výchovu a v úzkej väzbe na ňu, pomáhať zaistiť dieťaťu prostredie s dostatkom mnohostranných a primeraných podnetov k jeho aktívnemu rozvoju a učeniu sa.*

Z uvedených dôvodov je naše zameranie výrazne orientované na spoluprácu s rodinou. Materská škola zohráva dôležitú rolu, môže pomôcť odhaliť problémy vyskytujúce sa aj v rodine. Každodenný kontakt s rodičom neumožňuje žiaden iný typ školy. Učiteľky pozorujú, komunikujú a môžu včas odhaliť signály, ktoré naznačujú problémy v správaní detí, či ich rodičov. Sú prvými, ktoré poskytujú pomoc v podobe odporúčení odborných pracovníkov. Naším cieľom výchovy ostáva naďalej všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho príprava na život v spoločenstve a dosiahnutie školskej zrelosti. V hierarchii cieľov považujeme za najdôležitejší rozvoj dieťaťa po stránke **emocionálnej, morálnej a spoločenskej.**

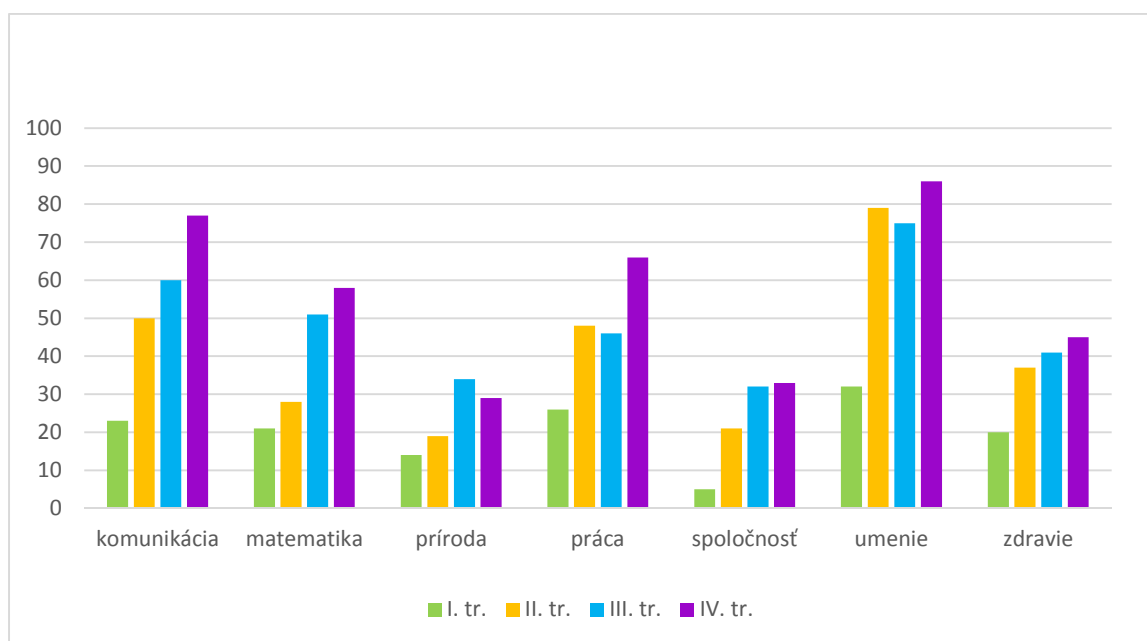
Hlavnou črtou našej materskej školy je realizácia výchovy metódami tvorivo-humanistickej výchovy, ktorými sa nám darí vytvárať pozitívnu sociálnu klímu v škole. Pochopenie a následne prijímanie spoločných pravidiel triedy, je podmienené individuálnym prístupom učiteľky k deťom. Od učiteľa sa vyžaduje trpezlivosť a tolerancia voči deťom, ktoré sa ťažšie prispôbujú. Výsledkom je celková klíma triedy, kde vládne prevažne pokojná, zdravá komunikácia a to medzi deťmi i dospelými.

Obsahové zameranie

Obsah výchovy a vzdelávania je zameraný predovšetkým na oblasť prosociálnu, environmentálnu, kultúrno-estetickú a zdravotnú.

Preventívne pôsobíme proti agresívnemu správaniu detí a to v úzkej spolupráci s rodičmi. – individuálnymi stretnutiami počas vyhlásených konzultačných hodín i podľa aktuálnosti.

Od roku 2009 pracujeme podľa školského vzdelávacieho programu Dúhový kolotoč. Na prvej pedagogickej porade sa pedagogickí zamestnanci dohodli na príprave a postupnom prechode na plánovanie podľa inovovaného štátneho vzdelávacieho programu. Zúčastnili sme sa školení, sledovali sme zmeny, pripomienky škôl, ktoré boli zaradené do pilotného projektu. Podarilo sa nám v priebehu roka dobre zorientovať v novej terminológii, rozdelenie obsahu do vzdelávacích oblastí - podoblastí a postupne aj plánovať. Výsledkom skúšobného plánovania je primeraný výber obsahu i tém vzhľadom k veku a individuálnym dispozíciám detí. Orientačne sme porovnávali počet plánovaných úloh z jednotlivých oblastí (viď graf). Obsah a organizáciu výchovy a vzdelávania prispôbujeme rozvojovým možnostiam a schopnostiam detí, ktoré prichádzajú z rôzneho socio-kultúrneho prostredia.

Graf č. 1 : plánovanie podľa vzdelávacích oblastí

V edukačnom procese prevažovalo efektívne učenie s aktívnou účasťou detí pričom prevažovalo zážitkové a intencionálne učenie s následným využívaním získaných poznatkov a predstáv. Úlohy boli diferencované vzhľadom k ich schopnostiam a rozvojovým možnostiam. Deti boli motivované k spracovaniu, dokončeniu úloh v primeranej kvalite. Rozvíjali sa praktické návyky a zručnosti vo všetkých vzdelávacích oblastiach., pričom sa kládol dôraz na osobnosť učiteľky a jej miesto vo výchovno-vzdelávacom procese.

Cielenými, obsahovo aj metodicky premyslenými hrami a edukačnými činnosťami, rozvíjali tvorivé myslenie, riešili zadané úlohy, ktoré si vyžadovali inovatívne a originálne riešenia.

Jazyk a komunikácia

Pozitívna atmosféra vyvoláva v deťoch potrebu komunikovať, vyjadrovať svoje zážitky a skúsenosti. Tieto skúsenosti sprostredkúva učiteľka, ktorá využíva rôznorodosť žánrov a textov. Učiteľka je pre deti prvým jazykovým vzorom v spisovnej kultivovanej forme jazyka.

Základným východiskom pre komunikáciu musí byť bezprostredná skúsenosť dieťaťa, zmyslové vnímanie, verbalizácia vecí, činností, javov a vzťahov z ich každodenného života, spájanie hovoreného slova s pohybom, hrou, konkrétnou činnosťou a názornými pomôckami.

V novom školskom vzdelávacom programe sa vzdelávacie štandardy v tejto oblasti delia na dve časti : hovorenú a písanú reč.

Hovorená reč sa rozvíja najčastejšie rozhovormi, interpretovaním vlastných myšlienok aj prostriedkami pohybu alebo umenia, komentárom ilustrácie a obrázku, čítaním textu, jazykovými a analyticko-syntetickými hrami, tvorbou vlastných knižných hračiek, hrou s pexesom a puzzle. Učiteľky cielene uplatňovali metódu maľované čítanie, kalendár počasia a ranný kruh. Deti komunikujú radi a spontánne, väčšinou kultivovane a s primeranou hlasitosťou, intonáciou a tempom reči. Sledujeme každoročný nárast detí s poruchami výslovnosti (nesprávnou výslovnosťou viacerých hlások -sykavky a slabikotvorné spoluhlásky). Častými rozhovormi a dialógmi sa vytváralo partnerské komunikačné prostredie, čo prispelo k rozvíjaniu a skvalitňovaniu komunikačných a sociálnych kompetencií.

Jazyková zrelosť dieťaťa je určovaná hlavne jeho vnútornými dispozíciami, jazykovou a mentálnou úrovňou, ale aj prostredím a vzorom dospelých. U niektorých detí pozorujeme problém s formálnym a neformálnym používaním jazyka, (tykanie a vykvanie) riešili sme aj častejšie sa vyskytujúci problém s používaním nevhodných a vulgárnych slov. Pri svojej netrpezlivosti deti vstupujú do reči iných, preto sme kládli dôraz na upevňovanie pravidiel pri vedení dialógu, diskusie.

Na konci predprimárneho vzdelávania vedia deti plynulo komunikovať prostredníctvom jednoduchých viet a súvetí, aj keď s určitými chybami, ktoré sú prirodzeným dôsledkom rečového i artikulačného vývinu.

Učiteľky umožnili deťom vysvetľovať pravidlá hier, cestnej premávky, technických postupov a komentovať ilustrácie. Deti zdôvodňovali vlastné rozhodnutia, konanie i nevhodné správanie sa.

Rečový prejav detí je vecne a obsahovo rôznorodý, zväčša v spisovnej podobe slovenského jazyka. Zreprodukuje aj dlhšie dejové celky a príbehy, zapamätávajú si pomerne rýchlo texty piesní, básní. Deti primerane veku vysvetľovali a argumentovali presvedčivým spôsobom, na základe vlastných skúseností, formulovali hlavnú myšlienku počutého textu, odovzdali sformulovaný odkaz bez toho, aby zmenili jeho význam.

Jazykový prejav detí - artikulačné schopnosti sú na priemernej úrovni. Niektoré deti navštevovali logopedickú poradňu s rodičmi individuálne.

Písaná reč je inovatívny termín, preto sme vzdelávacie štandardy iba postupne zaraďovali a pozorovali reakcie detí.

Deti majú kladný vzťah ku knihám, radi po nich siahnu, dokážu sa v nich dobre zorientovať. Poukázali sme na kľúčové aspekty písanej reči jej obsah a formu a vzájomné súvislosti. Viedli sme deti, aby chápali počutý text, aby pochopili význam písaného textu pre ďalšie vzdelávanie a život. Chceli sme vzbudiť u detí záujem o písaný text návštevou knižnice, deti spoznávali aj písanú kultúru a knižné konvencie. Predpokladom kultúrnej

gramotnosti je pochopenie vzdelávacej funkcie písanej reči a utváranie čitateľských návykov.

Záver a opatrenia

- *zamerať pozornosť na rečový prejav učiteľky, ktorá je vzorom detského jazykového prejavu*
- *včas diagnostikovať poruchu reči a využívať spoluprácu s logopédom*
- *dôraz klásť na písanú reč a jej charakteristiky*
- *utvárať čitateľské návyky detí a predstavy o podstate a povahe vzdelávania*

Matematika a práca s informáciami

Matematické kompetencie sú nevyhnutné pre vzdelávanie sa na vyšších vzdelávacích stupňoch. Pre túto oblasť je charakteristické rozvíjanie logického myslenia, chápanie čísel a jednoduchých operácií s nimi ako aj rozvoj algoritmického myslenia.

Deti prejavujú veku primeraný záujem o matematické operácie, odoberajú, prikladajú, triedia a porovnávajú predmety, tvary a skupiny bez väčších problémov. Poznajú čísla, denne vykladali dátum na kalendári, vedú určiť viac, menej, rovnako. Mladšie deti pracovali s počtom a číslami do 6-10, staršie deti bez problémov do 20 a viac. Všetky deti poznajú číselný rad do 22, denne v rannom kruhu sa sami spočítavali (staršie deti).

Veku primerane zvládajú aj základy geometrie, vo väčšine prípadov bezchybne rozoznávajú základné geometrické tvary, farby, dokážu odmerať dĺžku krokom, šnúrkou, nájdú hľadané cestičky.

Chlapci sú po konštruktívnej stránke veľmi kreatívni, dokážu vynaliezavo kombinovať pri skladaní rôzne doplnkové materiály. Deti s obľubou riešili úlohy v pracovných listoch, riešili bludiská, spájali body do tvarov, spájali číselné body, vyfarbovali uzavreté plochy na základe farby i geometrického tvaru.

Väčšie problémy nemali deti ani so sudoku, či orientáciou na štvorcovej sieti. Staršie i mladšie deti ovládajú základy práce s digitálnou hračkou ako je „Bee-Bot“, kniha Hravé čítanie, či samotná práca pri interaktívnej tabuli.

Niektoré deti mali rezervy v oblasti logického myslenia (riešenie problémových úloh, sudoku, logiko primo), ale sú aj deti, ktoré vedú počítať nad rámec a operácie s číslami veľmi dobre ovládajú.

V čase hier a hrových činností i organizovane deti za pomoci učiteľiek vyhľadávali informácie z kníh a encyklopédií, časopisov, atlasov, pomocou IKT využívaním vhodných edukačných programov.

Deti samostatne riešili rôzne pracovné, učebné a hrové úlohy, využívali ako zdroj poznávania a na rozvoj kritického myslenia knihy, časopisy, počítač.

Záver a opatrenia

- *odporúčame zamerať pozornosť na prácu s geometrickými tvarmi a útvarmi (tangram, puzzle)*
- *zadávať problémové úlohy tak, aby sa deti cvičili v rôznych spôsoboch riešenia a zdôvodňovania postupov*
- *klásť otázky deťom zrozumiteľne, aby samy vedeli formulovať otázky v jednoduchom tvare*
- *zaraďovať aktivity spojené s bádáním a objavovaním a spájať nové poznanie s pozitívnou emóciou*

Človek a príroda

Hlavným cieľom tejto oblasti je rozvoj prírodovednej gramotnosti. Od osobnosti učiteľky závisí, aké podnety pripraví pre deti, aby získali čo najviac skúsenosti s reálnymi predmetmi, javmi a situáciami.

Zvedavosť prejavili pri činnosti s lupou, mikroskopom, obsahom rôznych kníh, map i spoločenských hier. Praktickými činnosťami, vysvetľovaním a kladením otázok, vyvolávajúcej reakcie, umožňovali deťom chápať súvislosti vecí a javov. Podporovala sa nápaditosť, vynaliezavosť detí a uplatňovanie, využívanie vlastných záujmov, tvorivých riešení, návrhov a postupov.

Pomáhajúci prístup učiteľa v aktívnej výučbe deťom umožňuje slobodne a zodpovedne myslieť, prejavovať sa, získavať hodnotné, primerané a zmysluplné skúsenosti z viacerých zdrojov aj ich overovať v spolupráci s inými.

Zážitky a skúsenosti detí z pozorovania, umocňovali ich chápanie a porovnávanie vzťahových a prírodných súvislostí zmien v prírode.

Edukačné aktivity boli zamerané k osvojeniu si správnych environmentálnych postojov, kladnému vzťahu k prírodnému prostrediu. Deti radi vyjadrovali svoje pocity, postoje i vlastné skúsenosti s prírodou. Hodnotili názory, či konanie iných ľudí, hľadali nástroje, možnosti, ako šetrne zaobchádzať s prírodou. Zážitkovou formou (sadenie, klíčenie, polievanie, kyprenie, pozorovanie, hrabanie, experimenty, pokusy...) spoznávali rozdiel medzi živou a neživou prírodou. Deti neustále kládli otázky, hľadali odpovede v encyklopédiách, i vlastnou skúsenosťou.

Nie len na elementárnej úrovni majú predstavu o fungovaní ľudského tela a jeho častiach. Deti viedli živú diskusiu so študentom lekárskej fakulty na tému „dentálna hygiena“.

Veľkým prínosom bola exkurzia do Kosit-u a botanickej záhrady. Zážitky z tohto poznania deti výtvarne spracovali vo výtvarných prehlídkach „Moje mesto“, kde sme získali najvyššie ocenenie.

Deti veľmi radi experimentovali, pozorovali, bádali, skúmali, predpokladali a overovali si rôzne prírodovedné a fyzikálne zákonitosti v pokusoch a tvorivých aktivitách v triede a na školskom dvore.

Záver a opatrenia

- *pri realizácii rôznych činností byť pre deti vzorom zvedavej a bádateľskej osoby*
- *odporúčame spoluprácu s poľovníkmi a lesníkmi, prípadne s environmentálnym centrom a akcie s ukážkou práce so psami, dravcami (sokoliari) či koňmi (hypoterapia)*
- *rozširovať zmysluplné poznávanie detí, reagovať na ich podnety, prijímať názory a informácie z iných zdrojov*

Človek a spoločnosť

Cieľom vzdelávacej oblasti je viesť dieťa k základnej orientácii v blízkom spoločenskom prostredí – v jeho časových, priestorových, sociálnych, medziľudských vzťahoch.

Prosociálna úroveň detí závisí od prístupu dospelých k dieťaťu. Je to zaväzujúce pre všetkých dospelých, ktorí sú pre ne vzorom správania a konania. Jednou z najdôležitejších profesijných zručností učiteľky je zručnosť diagnostická a s tým spojená zručnosť projektovať – plánovať a organizovať vzdelávacie aktivity tak, aby reagovali na zistené diagnostické potreby jednotlivých detí a rodín. Učiteľka je hlavným pozitívnym vzorom etického

správania, pretože deti majú schopnosť tieto spôsoby napodobňovať a následne uplatňovať, aplikovať vo svojom bežnom živote.

Učiteľky sprístupňovali poznatky deťom zrozumiteľným spôsobom, nadväzovali s nimi bezprostredný, partnerský kontakt. Využívali aktuálne situačné, hrové a vzdelávacie aktivity na stimulovanie verbálneho prejavu detí.

Počas hier a hrových činností, v edukačných aktivitách predovšetkým pri hre vo dvojiciach, či v skupine, kde sa vyžaduje kooperácia, pomoc, dohoda, sa deti cvičia v týchto zručnostiach. V priebehu hry sa deti učia hodnoteniu, kritickému mysleniu, komunikácii s láskou, ohľaduplnosti a porozumeniu. Deti majú priestor pre vyjadrenie svojich vlastných pocitov, vlastného aktuálneho stavu v rannom kruhu. Formulovali svoje návrhy, myšlienky, plánovali výchovno-vzdelávaciu činnosť.

V hrách a hrových činnostiach sa situačne rozhodovali, delili si úlohy a zastávali rôzne role. Učiteľky rešpektovali v procese interakcie morálne, osobnostné dispozície detí, mali možnosť vydiskutovať a riešiť problémové a konfliktné situácie.

Egoistické správanie niektorých detí vedie k neschopnosti nájsť si kamarátov a spolupracovať v skupine, rešpektovať rozhodnutie iných.

Staršie deti sa bez väčších problémov orientujú v časových vzťahoch, ako je ráno, obed, večer... dnes, zajtra... Nedostatky evidujeme v rozlišovaní dní v týždni, mesiacov, v niektorých prípadoch i v pomenovaní ročného obdobia. Deti sa dokážu orientovať v blízkosti MŠ i domova, mnohé pomenujú svoju adresu, číslo domu, poschodie.

Problém majú pomenovať rodné mesto, mýlia si pojmy „mesto - štát“. Rozoznávajú štátne symboly a boli oboznámené so štátnou hymnou.

Osobnou skúsenosťou a používaním ochranných prvkov si uvedomovali pravidlo cestnej premávky - vidieť a byť videný.

Podnecovali a rozvíjali sme logické myslenie, venovali sme zvýšenú pozornosť zdokonaleniu ľavo - pravej orientácie.

Pozorujeme nedostatky vo vzťahu k ľudovým tradíciám a zvykom. Rodičia s deťmi chodievajú na chaty, do hotelov a k moru, málokto navštevujú dediny, preto podporujeme akciu školy **Smetanovský zlatý slávik**, kde rodičia, alebo starí rodičia učia deti ľudovú pieseň, aj s nárečím... a tú potom deti odprezentujú na školskom kole za prítomnosti učiteliek i rodičov. Bol to prvý ročník, ale jeho úspech nás príjemne prekvapil.

V triede starších detí sa prejavujú prvé kamarátstva, ktoré môžu pretrvať aj do ďalších rokov. Deti sa navštevujú i mimo školy. Dokážu si pomáhať, komunikujú, spolupracujú a mnohé majú zdravé sebavedomie. Niektoré deti – jednotlivci sa nedokážu začleniť do kolektívu a vyhľadávajú skôr individuálne hry.

Deti poznajú zdvorilostné frázy a „čarovné slovíčka“, vedia ich situačne použiť. Máme deti, ktoré ťažko ovládajú svoje emócie, vybuchnú, hnevajú sa neadekvátne situácii. V rannom kruhu deti spontánne a úprimne rozprávali o svojich pocitoch, o tom, čo im robí radosť, čo im chýba...

Deti boli vedené k tomu, aby vzniknuté konflikty riešili pokojne, dohovorom a aby si z dôsledkov konfliktu dokázali vziať ponaučenie.

Záver a opatrenia

- *nacvičovať prejavy spolupráce – empatie s inými, vedieť prijímať ostatných v ich inakosti*
- *zamerať pozornosť na postavenie jednotlivca v skupine, nácvik schopnosti deliť sa, darovať pomocť (byť tu pre niekoho.)*
- *posilniť schopnosť spolupráce medzi deťmi*

- *zaradovať prosociálne aktivity aj do iných vzdelávacích oblastí*
- *podporovať hodnotiace a sebahodnotiace spôsobilosti detí*

Človek a svet práce

Cieľom je rozvíjať základné zručností dieťaťa, zvládať úkony bežného dňa a zručnosti pri používaní nástrojov potrebných v bežnom živote.

Chlapci jednoznačne obľubovali konštruovanie z rôznorodého materiálu, čím si rozvíjali základy elementárneho technického premýšľania. Dievčatá sa počas hier venovali hlavne kresleniu, námetovým hrám, hrám s drobným materiálom, ako korálky, mozaiky...Deti sa tešili z pokusov a experimentov (topenie snehu, ľadu, odparovanie slanej vody, pokusy s farbami a krepovým papierom atď). Deti v predškolskom veku radi pracujú podľa návodov, schém, predlôh, či máp...radi spoznávajú .

V priebehu roka sa zaujímalí najmä o nevšedné remeslá, povolania (včelár, bylinkár, archeológ, paleontológ, pekáč, potápač...), ktoré objavovali v rôznych edukačno- tvorivých aktivitách (Deň dinosaurov, mušľový deň, ochutnávka medu, zrna, slnečnic, čajový deň a podobne). Odporúčame pozvať do MŠ rodičov, ktorí vykonávajú zaujímavé, či tradičné povolanie, ako napr. jednu z možností spolupráce rodiny a materskej školy. V budúcnosti dôslednejšie plniť úlohy z ročného plánu (exkurzia hasičskej stanice, košickej záchranky, Domova dôchodcov, základnej školy, CVČ, Planetárium.a.i.).

Záver a opatrenia

- *témy edukačných aktivít formulovať zrozumiteľne, na úrovni poznania a skúseností detí*
- *vytvárať prostredie a materiálne vybavenie pre praktickú realizáciu rôznych pracovných zručností*
- *využívať rôznorodosť remesiel rodičov na pestovanie vzťahu k práci cez prezentáciu dospelých*
- *tvorivo zaradiť aj exkurzie na prístupné pracoviská*

Umenie a kultúra

Hudobná výchova

Hlavným cieľom je rozvíjať elementárne hudobné schopnosti, zručnosti a návyky, ktoré deti mohli získať cez aktivity rytmických činností, vokálnych činností, inštrumentálnych činností, percepčných činností, hudobno-pohybových a hudobno-dramatických.

Deti obľubovali analyticko-syntetické hry so slovom, rytmizáciu básní, riekaniiek i piesní. Radi spievali a vytvárali si k spevu i rytmický sprievod. Dokážu spievať intonačne čisto, u niektorých je predpoklad, že budú hudobne talentované. Deti poznajú, pomenujú, rozlišujú podľa zvuku a dokážu v praxi použiť základné rytmické nástroje. Dievčatá rady stvárňujú piesne pohybom a hrou na telo, sú naučené spievať za sprievodu klavíra.

Hudobná aktivita priaznivo ovplyvňuje osobnosť dieťaťa, preto sme v priebehu dňa, pri rôznych činnostiach, deťom často spievali detské ľudové a umelé piesne, rozmanitého charakteru.

Spevom a počúvaním detských piesní z CD nahrávok sme sa snažili u detí vyvolať atmosféru pohody a radosti. Mladšie deti sme podnecovali k spievaniu jednoduchých piesní v rozsahu 2 – 5 tónov. Spev deti spájali s rytmickým pohybom na mieste – tleskanie, plieskanie. Deti sa oboznamovali sluchom a zrakom so súborom detských hudobných

nástrojov , mali možnosť a príležitosť hrať sa s detskými hudobnými hračkami , hrať na detských rytmických hudobných nástrojoch. Učili sa rozlišovať tempo – spomaľovanie, zrýchľovanie. Poznajú jednoduché pohybové hry so spevom . Rady spievajú a pohybom vyjadrujú rytmus, tempo , melódiu. Všetky obľubujú aj ľudové piesne a tance. vedia spievať s klavírnym a gitarovým sprievodom i za doprovodu flauty. Nedostatky vidíme v rytmičke, odporúčame viac zapájať do hudobných činností hru na Orfeovom inštrumentári a počúvanie hudby na pestovanie sústredenia a hudobnej kultúry. Keďže hudba podporuje aj rozvoj reči, veľa detí si prostredníctvom nej zlepšilo aj výslovnosť.

Výtvarná výchova

Hlavným cieľom je, aby deti výtvarným vyjadrovaním uplatnili svoju fantáziu , rozvíjali si svoje schopnosti a získali základné zručnosti s výtvarným materiálom a rôznymi nástrojmi.

Deti rady kreslia, strihajú, lepia a kombinujú viacero výtvarných techník, hlavne dievčatá. Všetci radi modelujú z varenej plastelíny, spoznávajú kinetický piesok, a stále pretrvávajú radosť z hier v pieskovisku, kde hlavne chlapci vytvárajú veľké priestorové útvary, cesty, tunely.

Výtvarná výchova je aj odrazom psychického vývoja dieťaťa i jeho momentálnej dispozície, preto má potrebu zanechať hmatateľnú stopu a vyjadriť sa prostredníctvom tohto vyjadrovacieho prostriedku.

Deti na sklonku predškolského obdobia správne držia grafický materiál, používajú širokú paletu farieb. Figurálne kompozície sú u niektorých detí na veľmi dobrej úrovni . Aj napriek tomu, že deti poznajú časti ľudského tela, v kreslení postavy má viacero detí problémy, postavy kreslia proporcionálne nevyvážené, v náznakoch a častokrát bez detailov.

Deti sa rady zapájali do výtvarných aktivít, ako je modelovanie, lepenie, vystrihovanie, vyfarbovanie, konštruovanie, nedostatky majú v kreslení a maľovaní. Jednotlivci externe a individuálne navštevujú výtvarný krúžok. Prostredníctvom týchto aktivít sa vytvárajú predpoklady budúcej vizuálnej gramotnosti.

Výtvarné činnosti sa dobre prepájajú s ďalšími oblasťami poznávania sveta a spontánne deti vyjadrovali svoje nové poznanie vo vlastnom stvárnení i za využitia fantázie. Cez tieto činnosti sa u detí formuje vzťah ku kultúre a umeniu (verbálna interpretácia diela) s čím úzko súvisí schopnosť komunikovať a vyjadrovať vlastné myšlienky a postoje.

Jemnú motoriku rozvíjali strihaním, skladaním, lepením, modelovaním, konštruovaním, činnosťami s technickým, prírodným materiálom a činnosťami súvisiacimi s ľudskou prácou. Učiteľky dôsledne pristupovali pri výbere nástrojov a materiálov podporujúcich výtvarnú tvorbu detí, cieľavedome rozvíjali grafomotorické zručnosti detí, ako prípravu na písanie. V cielenom rozvoji grafomotorických zručností sme venovali zvýšenú pozornosť správne držaniu a tlaku grafického materiálu a dbali sme aj na správnu polohu tela.

Medzi obľúbené činnosti detí patrilo počúvanie a reprodukcia, dramatizácia a pohybová improvizácia rozprávok. Deti s obľubou experimentovali s výtvarným a pracovným materiálom, odvahu prejavili pri vystúpeniach pred rodičmi , ktoré sa robili netradične v spojení pohybu, spevu, tanca a hier, vždy za sprievodu hudobného nástroja.

Záver a opatrenia

- *využívať hudbu a výtvarný prejav ako terapeutický účinok - pre psychickú vyrovnanosť a pohodu dieťaťa*
- *do výchovno-vzdelávacieho procesu zaraďovať živé koncerty a návštevy výtvarnej galérie*

- *zarad'ovat' castejsie počúvanie hudby a spev učiteľky*
- *vytvárať podmienky pre kreatívne riešenie výtvarných a hudobných zadaní – sebvýjadrenie*

Zdravie a pohyb

Cez túto oblasť deti získavajú základné informácie súvisiace so zdravím.

Prostredníctvom vhodných telesných cvičení si zdokonaľujú nové pohybové schopnosti a zručnosti.

V súčasnom období, v čase počítačovej kultúry, patrí starostlivosť o zdravie medzi prioritné ciele. Učiteľky vytvárali primeraný časový priestor a podnetne motivovali spontánne i plánované pohybové a relaxačné cvičenia. Interiér i exteriér školy rozlohou a štandardným vybavením, umožňuje rozvíjanie základných aj špeciálnych pohybových spôsobilostí. V našej škole máme dostatok telovýchovných pomôcok, ktoré učiteľky využívali v triede, telocvični i vonku.

Zdravý životný štýl úzko súvisí aj so zdravým a správnym stravovaním. Tu vidíme isté rezervy. Deti odmietajú zeleninu, polievky, šaláty, nátierky, mlieko a aj ovocie. Rodičia často používajú frázy: „ak nechce, nech neje...“ Je to následok benevolentnej výchovy zo strany rodičov a dieťa v situácii preberá rolu „veliteľa“

Aj aktivity s environmentálnym a zdravotným zameraním formovali ich postoje k zdravému životnému štýlu, ochrane svojho zdravia a životného prostredia.

Pohyb a telesná zdatnosť sa rozvíja prostredníctvom pohybových aktivít, naše deti veľmi radi cvičia spontánne, ale sú aj radi vedené cez riadené činnosti. Ovládajú základné lokomočné pohyby, sú pohybovo zdatné pri cvičení s náčiním i na náradí.

Počas školského roka častokrát cvičili aj za sprievodu hudby. V 2. polroku sa staršie deti pravidelne prezliekali do telovýchovných úborov. 2krát v roku sme navštívili telocvičňu v ZŠ na Gemerskej ulici. Niektoré z detí absolvovali aj lyžiarsky výcvik.

Plánovaný predplavecký výcvik sa zrušil z dôvodu rekonštrukcie mestskej plavárne. Z našich skúseností je málo detí vedených ku športu a to sa prejavuje v rezervách lokomócie.. Zdatnejšie deti nás veľmi úspešne reprezentovali na Palárikolympiáde. Aj naša športová akcia „Smetanovský beh“ prispel k povedomiu o škole, že propagácia pohybu, v súčinnosti s príkladom dospelých, má veľký význam.

Deti v tomto veku majú problém vysporiadať sa s prehrou, preto súťaže nezaradujeme často do nášho programu. Z toho dôvodu sme často volili súťaživé hry v družstvách, alebo menších skupinách, aby sme pestovali u detí zdravé sebavedomie, spoluprácu a chuť pracovať ako tím.

Deti sa radi zapájajú do pohybových hier a športových aktivít. Celkovo ale majú krátku výdrž, čo je spôsobené súčasným životným štýlom (jazda autom, návšteva obchodných domov). Cviky pri pohybových a relaxačných cvičeniach si ale osvojili rýchlo, cvičili disciplinovane a s radosťou.

Celkovo je kolektív detí zdravý, chorobnosť bola počas roka nízka. Veľa detí trpí na alergiu, predovšetkým niektorých potravín.

Prostredníctvom iných vzdelávacích oblastí získali poznatky o telovýchove a športe v prepojení na rozvoj charakterových čŕt a vôľových vlastností, pohybovú výkonnosť, sebaúctu, zmysel pre kolektív i poznatky o dôležitosti aktívneho pohybu.

Zlepšenie si vyžaduje podporovanie obratnosti i vytrvalosti /obezita detí /cieľným individuálnym prístupom. Deti pomerne dobre reagujú na telovýchovnú terminológiu, prekonávali prekážky a vyjadrovali vlastné predstavy pohybovo - tanečnými improvizáciami.

Sebaobslužné činnosti detí sú primerané veku, deti sú sebaisté v sebaobslužbe, pri stolovaní, v udržiavaní poriadku a v uplatňovaní hygienických návykov.

Závery a opatrenia

- *aktivizovať rodičov pre prítlačlivé formy spolupráce so školou- konkrétne aktivity zamerané na pohyb – Smetanovský beh zaradiť ako školskú tradíciu*
- *venovať väčšiu pozornosť prezentácii školy v hudobno-pohybových aktivitách*
- *na telovýchovné aktivity vo väčšej miere využívať školský dvor podľa sezóny a poveternostných podmienok*

II. Ďalšie informácie o škole

a) Psychohygienické podmienky výchovy a vzdelávania (§2 ods.2 písm. a)

Rozvrhnutie režimu dňa je v súlade s psychohygienickými požiadavkami. Tieto podmienky sa občas narušujú neprítomnosťou učiteľiek, kedy sme nútení spájať triedy pri odpoľudňajšom odpočinku. Rešpektovali sme zníženú potrebu odpoľudňajšieho odpočinku detí hlavne 5 – 6 ročných. Pobyt vonku je realizovaný denne, skrátený resp. vynechaný bol len z dôvodu nevhodného počasia . Na základe pokynov zo strany školskej jedálne bol realizovaný pitný režim, zabezpečovaný podávaním dostatočného množstva čistej vody, prípade ovocných čajov a štiav.

b) Spolupráca školy s rodičmi, o poskytovaní služieb deťom a rodičom (§2 ods. 2 písm. c)

Už prvý kontakt s deťmi až po prechod do základnej školy sprevádza úzke prepojenie oboch inštitúcií. Vzájomné spoznávanie sa realizuje cez výmenu informácií prostredníctvom dní otvorených dverí , prijímacích rozhovorov o vývine dieťaťa, priebežne na rodičovských stretnutiach. Rodičia sú zapojení do výchovno-vzdelávacieho procesu aj cez písomné oznámenie na nástenke o aktuálne preberanej téme týždňa spolupracujú pri zabezpečení učebného materiálu. Rodičia tak majú prehľad o všetkých aktivitách triedy aj cez webové sídlo školy. Majú možnosť nahliadnuť a oboznámiť sa s písomnou koncepciou, dokumentáciou školy. Každý rodič môže kedykoľvek požiadať o individuálny rozhovor, prípadne možnosť pozorovať svoje dieťa v skupine.

Rodičia majú možnosť pripomenovať ročný plán školy, spolupracujú pri aktualizácii koncepcie materskej školy ale aj podávajú návrhy na materiálne vybavenie školy. Majú k dispozícii školský vzdelávací program. Rodičovská rada má funkciu sprostredkovateľa medzi ostatnými rodičmi školy, cez jednotlivých dôverníkov triedy.

c) Vzájomné vzťahy medzi školou a deťmi alebo žiakmi, rodičmi a ďalšími fyzickými osobami a právnickými osobami, ktoré sa na výchove a vzdelávaní v škole podieľajú

Materská škola spolupracuje s inštitúciami:

- Krúžková činnosť sa zabezpečovala plánovane v popoludňajších hodinách externým učiteľom AJ - zamestnanec CVC - Popradská
- Základnou školou Gemerská a Staničná
- Základnou umeleckou školou Jantárová
- Centrom pedagogicko–psychologického poradenstva
- OZ pri Materskej škole Smetanova 11
- Miestnym úradom Košice –Juh

V Košiciach, 29.07.2016

PhDr. Čechová Eva
riaditeľ MŠ